

امام باقر علیه السلام

يَا فَضِيلُ إِنَّ حَدِيثَنَا يُحْيِي الْقُلُوبَ.

ای فضیل! سخنان ما، دل و جان انسان‌ها
را زنده می‌کند.

خصال، جلد اول، ص ۲۲

سرشناسه: حیدری ابهری، غلامرضا، ۱۳۴۸ - | عنوان و نام
پدیدآور: ۲۰ حدیث‌نویسی، طرح و ایده غلامرضا حیدری ابهری.
| مشخصات نشر: قم: جمال، ۱۳۸۴. | مشخصات ظاهری:
۵۶ ص. | مصور (رنگی). | شابک: ۶-۱۶-۷۲۳۲-۷۲۳۲-۹۶۴-۹۷۸
عنوان گسترده: چهل حدیث، | موضوع: احادیث معصومین |
رده‌بندی کنگره: ۱۳۸۴ ۹۹۹/ح-۹/۹۷۸/۱۰۹/۹۷۸ | رده‌بندی دیویی:
۲۶/۲۹۷ | شماره کتابشناسی ملی: ۱۲۲۶۴۶۷

نام کتاب: چهل حدیث

نویسنده: غلامرضا حیدری ابهری

گرافیکست: محمود کریمی

مدیر فنی تولید: محمدعلی فرجادی

ناشر: جمال

چاپ: خاتم الانبیا

صحافی: تا ظهور

نوبت چاپ: دهم - بهمن ۱۳۹۹

شمارگان: ۵۰۰۰ نسخه

نشر جمال
Jamal Publication

دفتر قم:

۰۲۵-۳۱۶۵۳

دفتر تهران:

۰۲۱-۶۶۴۸۷۱۱۸

دفتر پخش: پاتوق کتاب:

۰۲۵-۳۱۰۷۷

© تمامی حقوق برای ناشر

محفوظ است.

بسم الله الرحمن الرحيم

رسول خدا ﷺ فرمود:

مَنْ حَفِظَ عَلَيَّ أُمَّتِي أَرْبَعِينَ حَدِيثًا يَنْتَفِعُونَ بِهَا فِي أَمْرِ دِينِهِمْ، بَعَثَهُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَقِيهًا عَالِمًا؛ هر کس برای امت من چهل حدیث حفظ کند تا در کار دین شان از آنها بهره گیرند، خدا در قیامت او را دین شناس و عالم محشور می‌سازد. بحار الانوار، ج ۱۰، ص ۱۵۶

پس از قرآن کریم، حدیث مهم‌ترین منبع شناخت دین اسلام به شمار می‌رود. به همین دلیل، حفظ و نوشتن حدیث از آغاز مورد توجه و تاکید رسول خدا ﷺ و اهل بیت آن بزرگوار بوده است. گرچه پس از رحلت پیامبر ﷺ نگارش حدیث به مدت یک قرن ممنوع شده بود؛ اما امامان معصوم ﷺ در این دوران سخت نیز از نگارش و گسترش حدیث دست نکشیدند. به رغم تمام تلاش‌هایی که برای نابود ساختن احادیث نورانی رسول خدا ﷺ صورت گرفت، اهل بیت ﷺ با مجاهدت خویش از این میراث پربها نگه‌داری کردند و آن را برای استفاده نسل‌های آینده پاس داشتند.

پس از اهل بیت ﷺ نیز تلاش برای نشر حدیث توسط شاگردان آن بزرگواران ادامه یافت. با مطالعه‌ای گذرا در تاریخ قرن‌های نخستین اسلام، به روشنی درمی‌یابیم که راویان حدیث چه تلاش‌ستrgی برای حفظ حدیث انجام داده‌اند و چه خطرهای بزرگی را در راه نگه‌داری کلمات نورانی پیامبر ﷺ و فرزندانش به جان خریده‌اند.

روزگاری بیان یک حدیث، مرگ و شهادت راوی یا دست‌کم تبعید و آوارگی و زندان شدن وی را در پی داشت. در کنار راویان، باید از عالمان بزرگی همچون شیخ صدوق، شیخ کلینی و شیخ طوسی یاد کنیم که با زحمات طاقت‌فرسای خود، دست‌نوشته‌های راویان را در مجموعه‌های بزرگ حدیثی خود گردآوردند و با تحمل رنج سفرها و غربت‌ها و سال‌ها کوشش عالمانه در کنج خانه و کتابخانه، مهم‌ترین کتاب‌های حدیثی را تدوین کردند. از آن پس

نیز کار تدوین و تحقیق و ترجمه و نشر حدیث، هیچ گاه در جامعه اسلامی تعطیل نشد و در هر قرن، گروهی از عالمان فرهیخته به این خدمت بزرگ اهتمام ورزیدند و سخنان زندگی ساز اهل بیت علیهم السلام را برای آیندگان حفظ کردند.

از جمله کتاب‌های حدیثی عالمان اسلامی، مجموعه کتاب‌های ارزشمندی است که به نام اربعین (یا چهل حدیث) از این بزرگواران به یادگار مانده است. مانند اربعین شیخ بهایی، اربعین شیخ طوسی، اربعین امام خمینی. اربعین نویسی با الهام از همان حدیث پیامبر که به ستایش از حفظ چهل حدیث پرداخته، رواج یافته است. این سنت حدیث‌نگاری قرن‌هاست که در میان مسلمانان رواج دارد. دستور به حفظ چهل حدیث بنیاد یک سنت علمی هوشمندانه است. حفظ یا نوشتن چهل حدیث آن قدر دشوار نیست که کسی اشتیاق انجامش را نداشته باشد و از سوی دیگر چهل حدیث ظرفیت آن را دارد که بتوان نقشه راه زندگی سازنده‌ای را از آن به دست آورد. کتابچه حاضر نیز در راستای ترویج همین سنت ارزشمند در اختیار شما عزیزان قرار گرفته است.

معرفی اثر حاضر

چه بسا حدیث زیبا و دل‌نشین را خوانده یا شنیده‌ایم و برای لحظاتی دل خود را با نور سخنان معصومین علیهم السلام روشن ساخته‌ایم؛ ولی پس از مدتی آن حدیث خواندنی و جالب را از یاد برده و آن گوهر ارزشمند را از دست داده‌ایم. بهترین راه جلوگیری از این خسارت معنوی، نوشتن احادیثی است که در کتاب‌ها می‌خوانیم یا از زبان گویندگان مذهبی و عالمان دین می‌شویم. اگر ما به نوشتن بیانات زندگی ساز رسول خدا صلی الله علیه و آله و اهل بیت علیهم السلام همت گماریم. پس از مدتی گنجی پربها از سخنان آن بزرگوران فراهم می‌آید که تا پایان عمر در اختیارمان خواهد بود.

کتابچه حاضر به منظور حفظ این سخنان ارزشمند آماده گردیده تا هر چه آسان تر و بهتر بتوانید احادیث مورد نظر خود را بنویسید و از آن به خوبی نگه داری کنید. افزون بر این، نوشتن یک چهل حدیث آثار و فواید دیگری نیز دارد که برخی از آنها عبارتند از:

ترویج سنت نبوی چهل حدیث نویسی

تجربه دنیای زیبای نویسنده

پرکردن اوقات فراغت با ارزنده ترین و آموزنده ترین شیوه

آشنایی و انس بیشتر با کتاب های حدیثی و کتابخانه ها

شکوفایی استعدادها و شناخت توانایی ها

تفکر عمیق در سخنان اهل بیت علیهم السلام

بهرمند ساختن دیگران از تلاش علمی خویش

برای استفاده بهتر از این اثر، به نکات ذیل به خوبی توجه فرمایید:

۱. روی جلد (و نیز در صفحه سوّم) جایی برای نام کسی که نویسنده این مجموعه است در نظر گرفته شده؛ همچنین (روی جلد و صفحه سوّم) زیر عبارت «چهل حدیث» جایی برای نوشتن موضوع یا نام «چهل حدیث» آماده گردیده است.

۲. شما می توانید پاداش معنوی کار خود یا مجموعه چهل حدیث را به کسی تقدیم کنید و سخن تقدیمی خود را در صفحه چهارم که به همین منظور طراحی شده بنویسید.

۳. در قسمت «مقدمه نویسنده» (صفحات نهم و دهم) چهل حدیث خود را معرفی کنید.

۴. از صفحه یازدهم، چهل صفحه برای نوشتن احادیث طراحی شده که هر صفحه از سه بخش تشکیل گردیده است:

بخش اول ویژه نوشتن حدیث، بخش دوم محل نوشتن ترجمه حدیث و بخش سوم جای نوشتن منبع حدیث است.

ضمناً بالای هر صفحه، فضایی برای نوشتن موضوع حدیث یا نام انتخابی شما برای هر حدیث در نظر گرفته شده است. برای آشنایی بیشتر با چگونگی استفاده از این صفحات، نمونه طراحی شده در صفحه هشتم را ملاحظه فرمایید.

۵. در بخش فهرست (صفحات ۵۱ و ۵۲) مقابل هر حدیث، موضوع و نام گوینده حدیث را بنویسید.

۶. پس از نگارش چهل حدیث خود، آن را به سه نفر از اساتید، معلمان یا دوستان و آشنایان خود نشان دهید و از آنان بخواهید تا نظرات خود را درباره کتاب شما در یکی از صفحات ۵۴ و ۵۵ و ۵۶ بنویسند.

۷. در نوشتن احادیث، مقدمه و سایر مطالب دقت کنید و همه چیز را خوش خط و خوانا بنویسید؛ اما وسواس به خرج ندهید و به خاطر خط خوردگی‌های جزئی و اشتباهات کوچک دل‌سرد نشوید و از ادامه نوشتن دست نکشید. بهتر است قبل از نوشتن احادیث و مقدمه در کتابچه چهل حدیث، مطالب مورد نظرتان را در برگه‌ها و فیش‌های دیگری بنویسید؛ سپس در کتاب خود پاک‌نویس کنید.

۸. اگر پیشنهاد یا انتقادی درباره طرح این کتابچه داشتید با ما تماس بگیرید و برای گسترش هر چه بیشتر احادیث اهل بیت علیهم‌السلام ما را با راهنمایی‌های خود یاری دهید.

امیدواریم با نوشتن یک چهل حدیث زیبا و خواندنی، نام شما نیز در زمره خدمت‌گزاران فرهنگ اسلامی ثبت گردد و تجربه‌ای ارزنده در تحقیق و تالیف نصیب‌تان شود.

در پایان از دوست عزیزم حجت الاسلام حیدری ابهری که این اثر به ابتکار وی فراهم آمده، صمیمانه تشکر می‌کنم.

علیرضا سبحانی نسب